

ΚΑΘ

274-96

Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΧΑΝΙΩΝ - ΚΡΗΤΗΣ

Τῆς Θεομήτορος Ναὸν ὦ Διαβάτα βλέπεις,
ὄν τέκνα ᾠκοδόμησαν πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας,
προσφεύγοντα πτηνὰ δειλά ἐν μέσῳ τρικυμίας
ὑπὸ αὐτὴν τὴν πτέρυγα τῆς οὐρανίας σκέπης.

274-96

ΚΑΘ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

— ΧΑΝΙΩΝ

ΛΣΣ. Κριθ.

27/5/62

Προσλ. Ησαγ.

31-3-1963

Επισκόπτης

Παυλ. Κρητικός

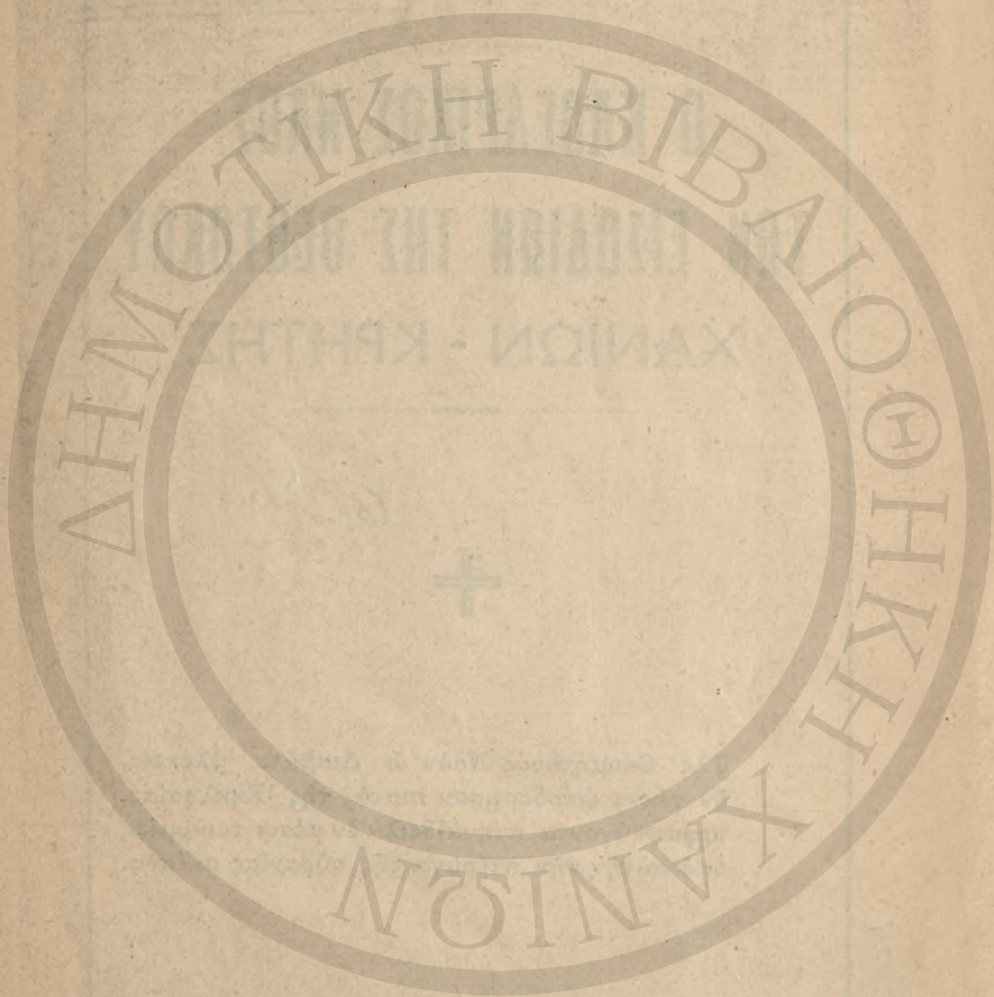
Αριθ.

274.96/2010

Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ
ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΧΑΝΙΩΝ - ΚΡΗΤΗΣ

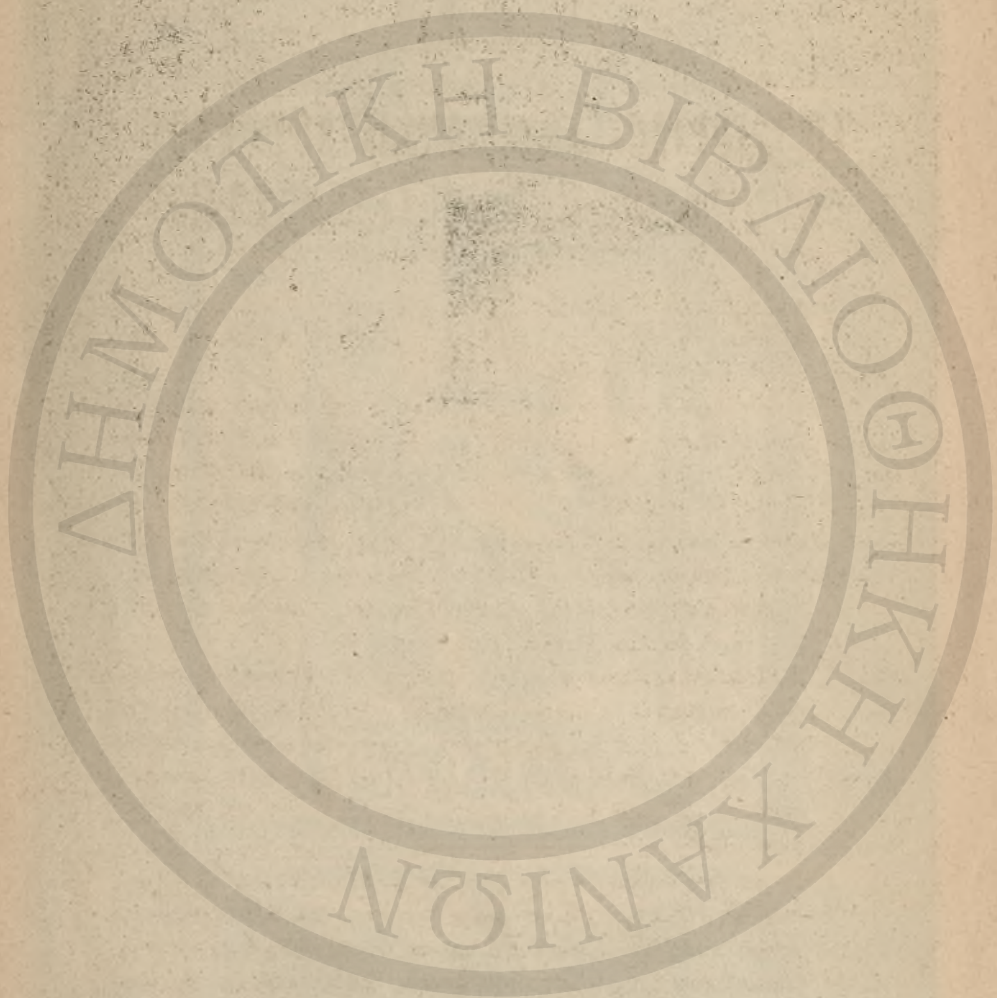

Τῆς Θεομήτορος Ναὸν ὧ Διαβάτα βλέπει,
ὄν τέκνα ᾠκοδόμησαν πιστὰ] τῆς Ἐκκλησίας,
προσφεύγοντα πτηνὰ]δειλά] ἐν μέσω τρικυμίας
ὑπὸ αὐτὴν τὴν πτέρυγα τῆς οὐρανίας σκέπης.

Ἡ θαυματουργὸς καὶ ἱστορικὴ εἰκὼν τοῦ Καθεδρικοῦ
Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Χανίων Κρήτης.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Ὁ Καθεδρικός Ναός τῆς πόλεως Χανίων, ὃ ἐπ' ὀνόματι τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου φερόμενος, εἶναι εἷς ἐκ τῶν παλαιότερων Ναῶν τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὸ κτίσιμον τοῦ ἀρχικοῦ παλαιοῦ Ναοῦ ἀνάγεται εἰς τὸν 14ον αἰῶνα. Ὄταν τὸν Αὐγούστου 1645 οἱ Τοῦρκοι ἐγένοντο κύριοι τῶν Χανίων, μετέβαλον τὸν Ναὸν τοῦτον εἰς σαπυνοποιεῖον, χωρὶς ὅμως νὰ μεταβάλωσι τὴν διαρρῦθμισίν του.

Τὸ σαπυνοποιεῖον τοῦτο φέρεται ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος μέχρι τοῦ 1868 περίπου εἰς χεῖρας τοῦ Μουσταφᾶ Πασᾶ, τοῦ ἐπιλεγομένου Κηριτλή, τοῦ τόσο γνωστοῦ διὰ τὴν φρικώδη ἐν Κρήτῃ δράσιν του.

Εἰς τὸ σαπυνοποιεῖον τοῦτο καὶ εἰς τὸν χώρον τῆς ἐλαιοαποθήκης ἐφυλάσσετο μικρὰ εἰκὼν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, πρὸ τῆς ὁποίας ἔκαιεν ἡμέραν καὶ νύκτα κανδήλα κατὰ διαταγὴν τοῦ Μουσταφᾶ Πασᾶ, τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ὁποίας εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὸν Κασιαντάρην (Ταμίαν) του τὸν λεγόμενον Ταοῦτ Ἐφέντην.

Τὸ σαπυνοποιεῖον καὶ πρότερον, ἀλλὰ καὶ καθ' ὃν χρόνον περιήλθεν εἰς τὸν Μουσταφᾶν Πασᾶν, δὲν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰ ἔξοδά του. Ὁ κατασκευαζόμενος σάπων δὲν ἐφήνετο καὶ ὁ εἰς σαπυνοποιὸς διεδέχετο τὸν ἄλλον, ἀποδιδομένης τῆς τοιαύτης καταστάσεως εἰς τὴν ἀνικανότητα τῶν σαπυνοποιῶν.

Τέλος ὁ Μουσταφᾶς Πασᾶς ἐκάλεσε διάσημον σαπυνοποι-

ὄν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, Ἄγγελῃ Τσερκάκην καλούμενον, ἐκ τοῦ χωρίου Ροδοποῦ Κισσάμου, ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν κατώρθωσε νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν τοῦ σαπωνοποιείου.

Ὁ ἐν λόγῳ σαπωνοποιὸς ὠνειρεύθη μίαν γυναῖκα μελανημονοῦσαν, τὴν Παναγίαν, ἣ ὅποια τοῦ λέγει: «Ἐγὼ τὸ σπῆττί μου δὲν τὸ θέλω σαπουναριό. Δὲν σὲ πειράζω, νὰ φύγῃς». Ὁ σαπωνοποιὸς Τσερκάκης φοβηθεὶς ἀπὸ τὸ ὄραμα ἐγκατέλειπε τὸ σαπωνοποιεῖον, παρέλαβε δὲ μαζί του τὴν εἰκόνα τῶν Εἰσοδίων, τὴν ὅποιαν μετέφερεν εἰς τὴν ἐν Ροδοποῦ οἰκίαν του.

Τὸ σαπωνοποιεῖον ναυαγεῖ. Οἱ ἐν αὐτῷ ἐργαζόμενοι ἔβλεπον διάφορα ὄραματα, ἤκουον διαφόρους κρότους ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἠναγκάζοντο καὶ τὸ ἐγκατέλειπον.

Τέλος ἠναγκάσθη καὶ ὁ Μουσταφᾶς Πασᾶς νὰ τὸ ἐγκαταλείψῃ ὀριστικά.

Ἐκεῖνο ὅμως πού ἐπηρέασε σημαντικῶς τὸν Μουσταφᾶν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σαπωνοποιεῖον ἦτο καὶ τὸ ἐξῆς περιστατικόν: Μίαν ἡμέραν ἐνῶ ἓνα παιδί του ἔπαιζεν ἔπεφεν ἐντὸς φρέατος, καὶ σήμερον ὑπάρχοντος εἰς τὸ νότιον μέρος ἐντὸς τοῦ Ναοῦ. Ὁ Μουσταφᾶς τότε ἀνέκραξε: «Παναγία σῶσε τὸ παιδί μου καὶ θὰ σοῦ ἀφίσω τὸ σπίτι σου». Μὲ τὴν ἐπικλήσιν αὐτῆν ἀνῆλθε τὸ ὕδωρ τοῦ φρέατος καὶ τὸ παιδί ἐπέπλεεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ὅτε ἀνατρέξας ὁ Μουσταφᾶς ἀνέστυρε τοῦτο σῶον καὶ ἀβλαβές.

Ὅταν ὁ Μουσταφᾶς Πασᾶς ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Σουλτάνου Μετζιτ Πρωθυπουργὸς τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους, ἡ Χριστιανικὴ Κοινότης Χανίων τοῦ ἐζήτησε τὸν χῶρον τοῦ σαπωνοποιείου διὰ ν' ἀνεγείρῃ ἐκ νέου τὸν παλαιὸν Ναόν, καθ' ὅσον ὁ μικρὸς Ναὸς τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων δὲν ἱκανοποιοῦσε τὰς ἀνάγκας τοῦ χριστιανικοῦ στοιχείου.

Ὁ Μουσταφᾶς Πασᾶς ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὰ διάφορα περιστατικά τὰ λαβόντα χώραν εἰς τὸ σαπωνοποιεῖόν του

παρεχώρησε τούτο εἰς τὴν χριστιανικὴν Κοινότητα διὰ ν' ἀνεγείρουν τὸν παλαιὸν Ναὸν, ὃ δὲ Σουλτάνος Μετζίτ, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Μουσταφᾶς εἶχεν ἀναφέρει ὅλα τὰ σχετικὰ μετὰ τὸ σαπυνοποιεῖόν του, ἐδώρησεν ἑκατὸν χιλιάδας γρόσια διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Ναοῦ.

Ὁ ἐκ Ροδοποῦ Ἀγγελῆς Τσερκάκης μόλις ἐπληροφορήθη ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ μετατροπὴ τοῦ σαπυνοποιείου εἰς Ἐκκλησίαν, μετέφερε τὴν εἰκόνα τῶν Εἰσοδίων εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων, ἐκεῖθεν δὲ μετεφέρθη εἰς τὸν κτιζόμενον Ναὸν ἐν πομπῇ, προηγουμένων τοῦ Ἐπισκόπου Κυδωνίας Καλλίστου καὶ τῶν Κοινοτικῶν Ἐφόρων Ἰωάννου Μοάτσου, Εὐαγγελίου Ἀλεξίου καὶ Ἰωάννου Σύμιακοῦ καὶ ἀκολουθοῦντος ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος τῆς Χριστιανικῆς Κοινότητος.

Διὰ τῶν δωρεῶν τοῦ Σουλτάνου Μετζίτ ἐξ 100.000 γροσίων, τοῦ Βελη Πασᾶ υἱοῦ τοῦ Μουσταφᾶ Πασᾶ κυβερνήτου τότε τὴν Κρήτην, προσενεγκόντος 30.000 γρόσια, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐνισχύσεως ὄλων τῶν μελῶν τῆς Χριστιανικῆς Κοινότητος Χανίων ἤρξατο ἡ ἀνέγερσις τοῦ Ναοῦ.

Ἡ κτιζομένη ὁμως Ἐκκλησία ἀντιμετώπισε δεινὸν ἀντίπαλον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ γείτονος Ὀθωμανοῦ Ντολμᾶ, κατοικοῦντος ἀκριβῶς ὀπισθεν τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Ναοῦ. Ἦρχισεν ὅθεν νὰ προβάλλῃ διαφόρους ἀντιδράσεις κατὰ τοῦ ἀνεγειρομένου ἔργου, ἔφθασε δὲ μέχρι τοῦ Σουλτάνου παρὰ τοῦ ὁποῖου ἐζήτηι τὴν παρεμπόδισιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναοῦ. Αἱ προσπάθειαι του ὁμως ἀπέβαινον ἄκαρποι ἀλλὰ παρ' ὅλα ταῦτα δὲν ἠννόει νὰ ἡσυχάσῃ καὶ ἐδημιούργει ζητήματα ἕως ὅτου συνέβη ἀτύχημά τι, ὅπερ ἀποδώσας εἰς τὴν θαυματουργὸν δύναμιν τῆς Θεομήτορος, ἧς ὁ οἶκος ἐκτίζετο, ἔπαυσε τελείως ἀντιδρῶν καὶ παρενοχλῶν τὴν τε Χριστιανικὴν Κοινότητα καὶ τοὺς ἐργαζομένους κτίστᾶς. Ὁ υἱὸς τοῦ Ντολμᾶ, ἡμέραν τινα εὐρισκόμενος πρὸ τοῦ κτιζομένου Ναοῦ, κατεπλάκωθη ὑπὸ ὀγκολίθου καταπεσόντος ἀπὸ κτιζομένου τοίχου.

Τοῦτο ἀντιληφθεὶς ὁ Ντολμαῆς ἤρξατο ἐπικαλούμενος τὴν βοήθειαν τῆς Παναγίας καὶ ὁ υἱὸς του ὡς ἐκ θαύματος ἐσώθη. Τοῦτο ἀποδώσας εἰς τὴν Θεομήτορα οὐ μόνον ἔπαυσε τὴν ἀντίδρασιν ἀλλὰ καὶ γενναίως δωρεὰς προσέφερε διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἐκκλησίας.

Οὕτω τὸ ἔργον προὐχώρησεν ἀνενόητον εἰς τὸ τέλος του. Καὶ ἐντὸς σχετικῶς μικροῦ χρόνου ἀνηγέρθη ὁ περίφημος Ναὸς τῆς Τριμάρτυρος, ὁ ἐπ' ὀνόματι τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου τιμώμενος, ὁ καὶ ἔκτοτε καθιερωθεὶς Μητροπολιτικὸς Ναὸς τῆς Κρητικῆς Πρωτεύουσας.

Ἡ περίφημος εἰκὼν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου εἶναι ἡ χρυσοποίκιλτος εἰκὼν ἢ τοποθετημένη εἰς τὸ ἀριστερὸν προσκυνητᾶριον τῆς Ἐκκλησίας (ἢ εἰς τὴν τρίτην σελίδα τοῦ παρόντος εἰκονιζομένη). Ἡ Ἁγία Εἰκὼν αὕτη ἄθικτος διὰ μέσου τῶν αἰώνων διατηρεῖται καὶ ἀβλαβῆς παραμένει ἵνα διδάσκη τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ὅτι, πέραν τῶν ἐγκοσμίων, ὑπάρχει θεία δύναμις διέπουσα τὴν ζωὴν ἡμῶν.

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἀπροσμάχητου Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου ἔχει τεθεῖ ἡ πόλις τῶν Χανίων, κατὰ δὲ τὴν ἐτησίαν ἑορτὴν τῆς χιλιάδες πιστῶν παραλαύνουσι πρὸ αὐτῆς, παρακαλοῦντες τὴν Θεομήτορα ὅπως ἀποβῆ αὕτη τὸ ἀμυντήριον καὶ ἡ προστασία των κατὰ παντὸς κινδύνου καὶ ἐχθροῦ αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ ἀκούραστος μεσίτρια πρὸς τὸν μονογενῆ αὐτῆς Υἱὸν καὶ Θεὸν ἡμῶν.

Ἡ ἀνέγερσις τῆς Ἐκκλησίας ταύτης ἀποπερατώθη κατὰ τὸ 1860, ὅτε καὶ ὑπολογίζεται ὅτι ἀπεδόθη εἰς τὴν θείαν λατρείαν.

Ὁ τότε Σχολάρχης τῆς Χριστιανικῆς Κοινότητος Ἀνωμαριάδης, ὁ ποιητὴς τῆς Κρητικῆς καὶ τῆς Χρυσομαλούσης τῶν Σφακίων, συνέταξε τὸ κάτωθι συμβολικὸν ἐπίγραμμα, ὅπερ ἐχαράχθη ἐπὶ τῆς προσόψεως καὶ εἰς τὸ ἄνωθεν μέρος τοῦ Ναοῦ:

Τῆς Θεομήτορος Ναὸν ὡς Διαβάτα βλέπεις,
ὄν τέκνα ὠκοδόμησαν πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας,
προσφεύγοντα πτηνὰ δειλὰ ἐν μέσῳ τρικυμίας
ὑπὸ αὐτὴν τὴν πτέρυγα τῆς οὐρανιας σκέπτης.

Ὁ ἀνεγερθεὶς οὕτω περικαλλὴς Ναὸς τῆς πρωτευούσης
τῆς Μεγαλονήσου καλεῖ τοὺς ἀπανταχοῦ Ὁρθόδοξους χρι-
στίνους ἵνα ἐκ τῆς ἱστορίας του διδαχθοῦν καὶ ἐκ τοῦ μεγά-
λου θησαυροῦ του ἀντλήσουν ὅ,τι εὐγενές, ὅ,τι ὡραῖον, ὅ,τι
ἰδανικὸν ἢ ψυχὴ των ἐπιζητεῖ.

Ὁ Ναὸς οὗτος ὑπέστη πολλὰς ζημίας κατὰ τοὺς βομ-
βαρδισμοὺς τῶν Χανίων κατὰ τὸν Μάιον τοῦ 1941.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Χανίων ἐκ τῆς γερμανικῆς
κάτοχης καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ 1945 καὶ ἐντεῦθεν πολλὰ προσπά-
θειαι ἐγένοντο διὰ τὴν ἀνακαίνισιν καὶ διὰ τὸν εὐπρεπισμὸν
τούτου, καὶ δὴ ὑπὸ τοῦ τοποθετηθέντος τότε Ἐφημερίου τοῦ
Ναοῦ Πρωθιερέως Γεωργίου Βουρλάκη, συνεπικουρουμένου
εἰς τὸ ἔργον του ὑπὸ ἐπιλέκτων μελῶν τῆς Κοινωνίας τῶν
Χανίων, ἅτινα ἀπετέλεσαν καὶ ἀποτελοῦν μέλη τοῦ Ἐκκλησι-
αστικοῦ του Συμβουλίου, ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρίστα δρωνίτος
Σωματείου «Συλλόγου Κυριῶν καὶ Δεσποινίδων Οἱ Τρεῖς Ἱε-
ράρχαι».

Καὶ νῦν συνεχίζονται αἱ προσπάθειαι πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ
Ναοῦ ἐκ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς, ἵνα ὁ Ναὸς προβληθῇ με-
γαλοπρεπέστερος καὶ ἐπιβλητικώτερος.

Αἱ κατὰ τοὺς αἰῶνας περιπέτειαι τοῦ Ἱεροῦ χώρου τοῦ
Ναοῦ δὲν ἀπέβησαν ἐπὶ ματαίῳ. Ἐστερέωσαν βαθύτερον τὸ
δένδρον τῆς πίστεως πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον ἡμῶν Θρησκείαν
καὶ ἰδιαίτερος πρὸς τὴν Θεομήτορα, τὴν ἐλπίδα τῶν ἁμαρ-
τωλῶν καὶ τὸ στήριγμα τῶν ἐναρέτων, πρὸς ἣν καὶ πρόστρέ-
χουσιν αἰτοῦντες τὴν ἀπροσμάχητον βοήθειαν καὶ πρόστα-
σίαν τῆς.

Ἡ ἱστορικὴ αὕτη Ἐκκλησία εἶναι στενώτατα συνδεδεμέ-

νη μὲ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῶν Χανίων καὶ τῆς Κρήτης τῆς τελευταίας ἑκατονταετίας.

Εἰς τὸν Ναὸν τοῦτον εὕρισκον ἄσυλον καὶ προστασίαν αἱ χιλιάδες τῶν διωκωμένων χριστιανῶν κατὰ τὰς ἔθνικὰς ἐξεγέρσεις.

Εἰς τὸν Ναὸν τοῦτον ἐπίσης ηὐλογήθησαν αἱ κατὰ καιροὺς προσπάθειαι ὑπὲρ τῆς πληρώσεως τῶν ἔθνικῶν πόθων καὶ ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦτου διεκηρύχθη καὶ ηὐλογήθη ἡ Ἐνωσις τῆς Μεγαλονήσου μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Οὕτω α) τὴν 9 Δεκεμβρίου 1898 ὅτε ἀφίχθη εἰς Κρήτην ὡς Ὑπατος Ἄρμοστῆς τῆς νήσου ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος κατηυθύνθη εἰς τὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων καὶ ἐκεῖ ἠτήσατο τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Ἐνώσεως κοινὰς μετὰ τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ προσπάθειαι των καὶ β) τὴν 1 Δεκεμβρίου 1913 ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἀφίχθέντες εἰς Χανιά εἰς τὸν Ναὸν τῶν Εἰσοδίων κατηυθύνθησαν καὶ ἐκεῖ μετὰ τοῦ Λαοῦ τῆς Μεγαλονήσου ἐδοξολόγησαν τὸν Θεὸν διὰ τὴν δικαίωσιν τῶν ἔθνικῶν πόθων καὶ τὴν νικηφόρον ἐπίστεψιν τῶν μακρῶν περιλάμπρων κρητικῶν ἀγώνων.

Τὸ Κράτος τῆ φροντίδι τοῦ ἀειμνήστου Ἐπισκόπου Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου Ἀγαθαγγέλου Ζηρουχάκη, διὰ τοῦ παρατιθεμένου κατωτέρω ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1947 Βασιτικοῦ του Διατάγματος (δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 234 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1947 φύλλον τοῦ Α' Τεύχους τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως) ἀνεγνώρισε τὴν κατὰ τὴν 21 Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους ἑορταζομένην ἑορτὴν τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἑορτὴν τοῦ ναοῦ τοῦτου, ὡς ἐπίσημον καὶ μόνιμον τοπικὴν θρησκευτικὴν ἑορτὴν τῆς πόλεως τῶν Χανίων καὶ καθόρισεν ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ τοῦ μεγαλοπρεπεστέρου καὶ ἐπιβλητικωτέρου ἑορτασμοῦ τῆς.

Οὕτως ἔχει τὸ ἱστορικὸν τοῦ περιλάμπρου ἱστορικοῦ

Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Χαλίων, ὅστις ἀποτελεῖ ἐξάισιον θρησκευτικὸν μνημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον κάθε χριστιανὸς ἀνευρίσκει ἀκένωτον πηγὴν παραμυθίας καὶ παρηγορίας.

Χανιά, Ὀκτώβριος 1958

Χ. Ι. Π.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

«Περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς μονίμου ἐπίσημου τοπικῆς θρησκευτικῆς τελετῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Χαλίων.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας, Ἐσωτερικῶν, Στρατιωτικῶν, Ναυτικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Ἀναγνωρίζεται ὡς ἐπίσημος μόνιμος τοπικὴ θρησκευτικὴ τελετὴ ἡ τῆς ἐπετείου τῶν Εἰσοδίων τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς πόλεως Χαλίων, καθ' ἣν λιτανεύεται μετὰ τὴν θεϊαν λειτουργίαν (ἤτοι τὴν 21 Νοεμβρίου καὶ ὥραν 10.30) ἡ θαυματουργὸς εἰκὼν τῆς Θεοτόκου.

Κατὰ τὴν 21 Νοεμβρίου σημαιοστολιζονται ὑποχρεωτικῶς ἅπαντα τὰ καταστήματα καὶ αἱ οἰκίαι τῆς πόλεως Χαλίων.

Ὁ Δῆμος τῶν Χαλίων ὑποχρεοῦται εἰς τὸν σημαϊόστολισμὸν καὶ ἠλεκτροφωτισμὸν τῆς πρὸ τοῦ Ναοῦ Πλατείας, ὡς καὶ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως ἀνάπτων τὰ ἠλεκτρικὰ τῶσα.

Ἄρθρον 2.

Τέσσαρας ἡμέρας πρὸ τῆς τελετῆς ἡ Ἱερά Ἐπισκοπὴ Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου ἐκδίδει τὸ πρόγραμμα τῆς τελετῆς

ἐν ᾧ καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι ταύτης.

Ἄρθρον 3.

Ἡ διαδρομή τῆς περιφορᾶς τῆς Εἰκόνης ὀρίζεται ὡς ἑξῆς: Ἐκ τῆς κεντρικῆς εἰσόδου τοῦ Ναοῦ ἐξερχομένη θὰ ἀκολουθήσῃ τὰς ὁδοὺς Χάληδων, Χατζῆ Μιχάλη Γιάνναρη, Ποττιέ, Καραολῆ—Δημητρίου καὶ διὰ τῆς ὁδοῦ Χάληδων θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν Ναόν.

Ἄρθρον 4.

Ἡ Ταξιαρχία Χανίων θὰ ἀποστέλλῃ Λόχον Στρατοῦ μετὰ τῆς Μουσικῆς τῆς Φρουρᾶς καὶ μετὰ τοὺς ἐπικεφαλῆς τούτων Ἀξιωματικοὺς φέροντας τὴν μεγάλην των στολὴν ἵνα συνοδεύσωσι τὴν Λιτανεΐαν.

Ἡ Διοίκησις Χωροφυλακῆς Χανίων θὰ διαθέτῃ ἐπαρκῆ δύναμιν πρὸς τήρησιν τῆς τάξεως, τῶν τὴν λιτανεΐαν ἀκολουθούντων ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν φερόντων τὴν μεγάλην αὐτῶν στολὴν.

Ἄρθρον 5.

Κατὰ τὴν λιτανεΐαν παρίστανται:

- 1) Ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου μετ' ἅπαντος τοῦ Κλήρου τῆς πόλεως.
- 2) Ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητῆς Κρήτης.
- 3) Οἱ Βουλευταὶ Χανίων.
- 4) Ὁ Νομάρχης Χανίων.
- 5) Οἱ διατελέσαντες Ὑπουργοὶ Γερουσιασταὶ καὶ Βουλευταὶ.
- 6) Ὁ Δήμαρχος μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Χανίων.
- 7) Ὁ Διοικητῆς 51ης Ταξιαρχίας μετὰ τῶν Ἀξιωματικῶν τῆς Φρουρᾶς Χανίων.
- 8) Ὁ Ἀνώτερος Διοικητῆς Χωροφυλακῆς Κρήτης μετὰ τῶν Ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς Χανίων.
- 9) Ἀπασαὶ ἀνεξαιρέτως αἱ ὑπόλοιποι Πολιτικά, Δικαστικά, Στρατιωτικά καὶ Δημοτικά Ἀρχαὶ τῆς πόλεως.

10) Οἱ Σύλλογοι Δικηγορικός, Ἱατρικός, Φαρμακευτικός, Ὀδοντοιατρικός, Ἐμπορικός, τὸ Ἐμποροβιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον,

11) Οἱ Διευθυνταὶ τῶν Τραπεζῶν, τῶν ἐν Χανίοις Ἱδρυμάτων καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

12) Ἄπαντα τὰ Σχολεῖα μετὰ τῶν Καθηγητῶν καὶ Διδασκάλων των, τὸ Σῶμα τῶν Ἑλλήνων Προσκόπων καὶ Ὀδηγῶν μετὰ τῶν Ἀρχηγῶν των.

13) Τὰ ἐν Χανίοις Σωματεῖα μετὰ τῶν σημαῖων καὶ λαβάρων των.

Ἄρθρον 6.

Ἡ πομπή θ' ἀκολουθῆ τὴν ἐξῆς σειρὰν καὶ τάξιν:

1) Θὰ προηγῆται δύναμις Χωροφυλακῆς μὲ ἐπικεφαλῆς Ἀξιωματικὸν ἐν μεγάλῃ στολῇ.

2) Ἡ Μουσικὴ Φρουρὰς Χανίων.

3) Οἱ Ναυτοπρόσκοποι, πρόσκοποι, ὄδηγοι καὶ ὁμάδες μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ὅλων τῶν Ἐκπαιδευτηρίων τῆς πόλεως.

4) Αἱ Σημαῖαι τῶν Σωματείων, Συλλόγων καὶ Συντεχνιῶν τῆς πόλεως.

5) Ὁ Στρατιωτικὸς Τελετάρχης.

6) Τὰ ἑξαπτέρυγα καὶ λάβαρα τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς πόλεως Χανίων.

7) Στίχος Στρατοῦ περιβάλλων ὅλην τὴν πομπήν, ἑκατέρωθεν δὲ τῆς Εἰκόνος θὰ εἶναι τιμητικὴ φρουρὰ Στρατοῦ καὶ Ναυτῶν.

8) Ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Κυδωνίας καὶ Ἀποκόρωνου μετὰ παντὸς τοῦ Ἱερατείου τῆς πόλεως Χανίων ἡμφιεσμένου καὶ εἰς τάξιν σχήματος Π καὶ εἰς στίχους ἑκατέρωθεν τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος.

9) Ἡ Ἱερά καὶ θαυματουργὸς Εἰκὼν ὑποβασταζομένη ὑπὸ Ἀνωτέρων Κληρικῶν.

10) Ἀπασαι αἱ Πολιτικάι, Δικαστικάι, Στρατιωτικάι, Ναυτικάι, Δημοτικάι Ἀρχαί κατὰ τὴν οἰκίαν σειράν καὶ τάξιν.

11) Ἀντιπροσωπεῖαι Συλλόγων καὶ Σωματείων.

12) Ὁ Λαός.

13) Δύναμις τῆς Χωροφυλακῆς θὰ περικλείη τὴν πομπήν.

Ἄρθρον 7.

Τὸ Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν ἐν συνεννοήσει μὲ τὴν Γεν. Δ)σιν Βασ. Ναυστάθμου θέλει διατάξει ὑπαξιωματικὸν σηματορὸν καὶ μεταφέρει εἰς Χανιά ναυτικά σήματα τοῦ Β. Ναυτικοῦ πρὸς σημαϊοστολισμὸν τῆς πρὸ τοῦ Ναοῦ Πλατείας, ὡς καὶ τῶν πέριξ τούτου ὁδῶν, τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς τελέσεως τῆς τελετῆς, ὡς καὶ δύναμιν ναυτῶν πρὸς τιμητικὴν φρουρὰν τῆς Σεπτῆς Εἰκόνας.

Ἄρθρον 8.

Ἡ 21 Νοεμβρίου ὀρίζεται ὡς ἐξαιρέσιμος ἡμέρα διὰ τὴν πόλιν τῶν Χανίων ἐξομοιουμένη πλήρως πρὸς Κυριακὴν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Ὀρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1947.

ΠΑΥΛΟΣ Β'

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Ἐπὶ τῶν Ὀρησκευμάτων κλπ.
Α. ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ

Ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν
Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ

Ἐπὶ τῆς Δημ. Τάξεως
Κ. ΡΕΝΤΗΣ

Ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν
Α. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΙΩΝ

Μια παράδοση απόκρυφη, γεννημένη στην Παλαιστίνη και που τη βρίσκουμε στ' απόκρυφα Ευαγγέλια (και μάλιστα στο Πρωτευαγγέλιον τοῦ Ἰακώβου) καθιέρωσε νὰ γιορτάζονται στις 21 Νοεμβρίου τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.

Στὴν Ἰουδαία ζοῦσε ἓνα εὐτυχισμένο στὴν ἀρχὴ ἀνδρὸ γυνο, ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα, πλὴν ὅμως τὴν εὐτυχία τους ἄρχιζε νὰ σκοτεινιάζει τὸ ὅτι δὲν ἀποκτοῦσαν παιδί. Στὴ χώρα δὲ αὐτὴ τὸ ἄτεκνο ζευγάρι εἶχε τὴ γενικὴ καταφρόνια καὶ ζοῦσε παραμερισμένο ἀπὸ τὴ κοινωνικὴ ζωὴ.

Προσευχότανε στὸ Θεὸ νὰ τοὺς δώσῃ ἓνα παιδί καὶ νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸ μαρτύριο τῆς καταφρόνιας, ὑπόσχετο τὸ δὲ τὸ παιδί αὐτὸ νὰ τὸ ἀφιερῶσουνε στὸ Ναὸ τοῦ.

Ὡς λέγει ἡ παράδοσις ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴ προσευχὴ καὶ τὸν πόνο των καὶ τοὺς χάρισε ἓνα κορίτσι, πού ἐμελλέ νὰ γίνῃ ἡ μητέρα τοῦ Σωτῆρος, ἡ Παναγία τοῦ κόσμου.

Τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἔφερε τὴ χαρὰ στὸν Ἰωακείμ καὶ στὴν Ἄννα καὶ ἡ εὐτυχία ξαναἦλθε στὸ σπιτικό των.

Ὅταν τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ἔγινε τριῶν χρόνων ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόσχεσι πού εἶχαν δώσει στὸ Θεό, τὸ ἔφεραν γιὰ νὰ τὸ ἀφιερῶσουνε στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντα στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἡ παράδοσις ὠραία καὶ ποιητικὴ, μᾶς περιγράφει τὴν εἴσοδο τῆς Παναγίας εἰς τὸ Ναὸ.

Ἀρχιερέας ἦταν τότε στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντα ὁ Ζαχαρίας, πού καὶ αὐτὸς σὲ προχωρημένη ἡλικία εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ τὴν Ἐλισάβετ τὸν Ἰωάννην τὸν Πρόδρομο.

Ὁ Ζαχαρίας ἀφοῦ ἔμαθε ὅλη τὴν ἱστορία τοὺς δέχθηκε μὲ συγκίνησι καὶ χαρὰ τὸ κοριτσάκι καὶ λέγει στοὺς γονεῖς του πού τὸ φέρανε: «Εὐλογημένοι γονεῖς, νὰ εἰσθε χαροῦ.

μενοι καὶ τρισευτυχισμένοι πού ἀποχτήσατε ἓνα τέτοιο παιδί».

Ἔπειτα πῆρε ὁ Ζαχαρίας τὸ κοριτσάκι ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ μπροστά στὰ ἐκπληκτα μάτια τῶν ἀνθρώπων πού ἦσαν στὸ Ναό, τὸ ὡδήγησε στὰ Ἱεράγια τῶν Ἁγίων, ὅπου κανεὶς δὲν ἔμπαινε ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἀρχιερέα. Ὅλα αὐτὰ θεία ἐμπνεύση.

Ἐμείνε ἐκεῖ ἡ Παναγία ἀπὸ τὸν τρίτο χρόνο τῆς ζωῆς της μέχρι τὸ δωδέκατο καὶ ὅπως λέγει ἡ Παράδοσι δὲν ἐβγήκε ποτὲ ἀπὸ τὸ Ναό. Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἔφερε τροφή στὴ νεαρά Θεοτόκο, πού ἐξακολουθοῦσε πάντα νὰ ὑπηρετῆ στὸ Ναό καὶ νὰ βρίσκεται μέσα στὰ Ἱεράγια τῶν Ἁγίων.

Ἐκεῖ μέσα ἡ Παναγία ἀνεπτύχθηκε πνευματικὰ, κατηρτίσθηκε στὸ Νόμο τοῦ Θεοῦ κ' ἔκαμε βίωμά της τὴν ἀρετὴ, τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ἐγκράτεια. Παρασκευάσθηκε δηλαδὴ κατὰ τὸν πλέον ἅγιο τρόπο γιὰ νὰ δεχθῆ στὰ σπλάγχνα της καὶ νὰ γενήσῃ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὲς τὶς ὥραιες εἰκόνες πού ἀναφέραμε βλέπει κανεὶς στὴ μεγάλη ἀσημένια εἰκόνα τῶν Εἰσοδίων, πού βρίσκεται στὸ τέμπλο τοῦ Ναοῦ τῶν Εἰσοδίων τῶν Χανίων. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς παραστικώτερες καὶ τὶς πλέον ἐμπνευσμένες εἰκόνες πού συναντᾶ κανεὶς στὶς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Αὐτὴ τὴν ὥραία παράδοσι γιορτάζει μὲ τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, ἡ γιορτὴ δὲ αὐτὴ εἰσῆχθη ἀπὸ τὸν ὄγδοον αἰῶνα.

Στὴ Δύσι εἰσῆχθη ἀργότερα καὶ μάλιστα κατὰ τὸ 1375, γιορτάζεται δὲ κ' ἐκεῖ τὴν ἴδια ἡμερομηνία (21 Νοεμβρίου).

Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου ἔχουν ἐμπνεύσει τοὺς Βυζαντινοὺς ἰδίως καλλιτέχνες καὶ σὲ πλείστες παλαιᾶς Ἐκκλησίας ὑπάρχουν ὡραιότατες εἰκόνες ἐμπνευσμένες ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ τῆς γιορτῆς αὐτῆς.

Γιὰ τὴν ὥραία αὐτὴ γιορτὴ οἱ ἱεροὶ ὑμνογράφοι τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας συνέθεσαν ὑπερόχους ὕμνους πού ψάλλονται ἕως σήμερα.

20-11

